

Monitoring a bezpečnost sítí z právního pohledu

Mgr. Ing. Martin Lukáš
advokát

20. června 2012

WEINHOLD LEGAL

Legislative EU

- Směrnice 2002/19/ES o přístupu k sítím elektronických komunikací a přiřazeným zařízením a o jejich vzájemném propojení (**přístupová směrnice**)
- Směrnice 2002/20/ES o oprávnění pro sítě a služby elektronických komunikací (**autorizační směrnice**)
- Směrnice 2002/21/ES o společném předpisovém rámci pro sítě a služby elektronických komunikací (**rámcová směrnice**)
- Směrnice 2002/22/ES o univerzální službě a právech uživatelů týkajících se sítí a služeb elektronických komunikací (**směrnice o univerzální službě**)
- Směrnice 2002/58/ES o zpracování osobních údajů a ochraně soukromí v odvětví elektronických komunikací (**směrnice o soukromí a elektronických komunikacích**)
- Směrnice 2006/24/ES o uchovávání údajů vytvářených nebo zpracovávaných v souvislosti s poskytováním veřejně dostupných služeb elektronických komunikací nebo veřejných komunikačních sítí a o změně směrnice 2002/58/ES

Legislativa ČR

- Zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích (již 28krát novelizován)
- Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník
- Zákon č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti
- Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů
- Zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu

Zákon o elektronických komunikacích

- **Hlava V - Ochrana údajů, služeb a sítí elektronických komunikací**
 - Díl 1 - Ochrana osobních, provozních a lokalizačních údajů a důvěrnost komunikací
 - Díl 2 - Bezpečnost a integrita veřejných komunikačních sítí a služeb elektronických komunikací
 - Díl 3 - Ochrana elektronických komunikací
 - Díl 4 - Ochranná pásma
 - Díl 5 - Oprávnění k využívání cizích nemovitostí

Kontrolní orgány v oblasti bezpečnosti sítí

● Český telekomunikační úřad (ČTÚ)

- vykonává státní kontrolu elektronických komunikací, vyhledává a odstraňuje zdroje rušení
 - kontroluje plnění povinností a podmínek stanovených tímto zákonem, prováděcími právními předpisy, opatřeními obecné povahy, rozhodnutími a rozhodnutími o ceně
- ukládá, vybírá a vymáhá pokuty za porušení povinností

● Úřad pro ochranu osobních údajů (ÚOOÚ)

- dozor nad dodržováním povinností při zpracování osobních údajů

Sankce a pokuty

● ČTÚ

- ◆ vyzve povinnou osobu, aby odstranila zjištěné nedostatky ve lhůtě do 1 měsíce
- ◆ rozhodnutí o opatření k nápravě (bezprostřední a závažné ohrožení nebo hrozí způsobením vážné hospodářské nebo jiné újmy)
- ◆ přerušování, nebo ukončení poskytování určité služby elektronických komunikací
- ◆ pokuta až do 20mil. Kč (při opakovaném porušení až do 40mil. Kč)

Ochrana údajů, služeb a sítí elektronických komunikací (1)

- **§88 - Zabezpečení ochrany osobních, provozních a lokalizačních údajů a důvěrnosti komunikací**
 - ◆ podnikatel poskytující veřejně dostupnou službu elektronických komunikací
 - ◆ vnitřní technicko-organizační předpis – povinnost na žádost poskytnout ČTÚ
 - ◆ ohled na stávající technické možnosti a na náklady potřebné k zajištění ochrany na úrovni odpovídající existujícímu riziku porušení ochrany
 - ◆ v případě porušení ochrany osobních údajů fyzické osoby – povinnost oznámit ČTÚ pro ochranu osobních údajů

Ochrana údajů, služeb a sítí elektronických komunikací (2)

● §89 – Důvěrnost komunikací

- podnikatelé zajišťující veřejné komunikační sítě nebo poskytující veřejně dostupné služby elektronických komunikací
- nepřipustit odposlech, ukládání zpráv nebo jiné druhy zachycení nebo sledování zpráv a s nimi spojených údajů osobami jinými, než jsou uživatelé, bez souhlasu dotčených uživatelů

Ochrana údajů, služeb a sítí elektronických komunikací (3)

● §90 – Provozní údaje (včetně lokalizačních)

- ◆ podnikatel zajišťující veřejnou komunikační síť nebo poskytující veřejně dostupnou službu elektronických komunikací
- ◆ povinnost uchovávat provozní údaje služby poskytnuté účastníkovi nebo uživateli (jen do doby, během níž může být vyúčtování ceny nebo poskytnutí služby elektronických komunikací právně napadeno nebo úhrada vymáhána)
- ◆ možnost vzájemně si předávat data související s poskytováním služby pro zajištění propojení a přístupu k síti, ke vzájemnému vyúčtování a k identifikaci zneužívání sítě a služeb elektronických komunikací
- ◆ možnost zpracovávat pro marketing jen s předchozím souhlasem účastníka

● §91 – Lokalizační údaje

- ◆ údaje zpracovávané v síti elektronických komunikací nebo službou elektronických komunikací, které určují zeměpisnou polohu telekomunikačního koncového zařízení uživatele veřejně dostupné služby elektronických komunikací
- ◆ možnost zpracovávat jen anonymních údajů nebo s předchozím souhlasem účastníka a jen osobami, které jsou k tomu zmocněny a oprávněny podle vnitřního technicko-organizačního předpisu

Ochrana údajů, služeb a sítí elektronických komunikací (4)

- **§98 - Bezpečnost a integrita veřejných komunikačních sítí a služeb elektronických komunikací**
 - ◆ podnikatel zajišťující veřejnou komunikační síť nebo poskytující veřejně dostupnou službu elektronických komunikací
 - ◆ povinnost přijmout technicko-organizační pravidla vytvořená v souladu se sítovými plány
 - ◆ bezpečností sítě a služby se rozumí jejich schopnost odolávat náhodným incidentům nebo neoprávněným či svévolným zásahům, které závažně narušují dostupnost nebo interoperabilitu služeb a integritu sítí
 - ◆ v případě závažného narušení možnost přerušit poskytování služby nebo odepřít přístup ke službě (povinnost informovat ČTÚ, provozovatele tísňového volání a uživatele)
 - ◆ ČTÚ může uložit povinnost provést bezpečnostní audit nezávislým subjektem a na náklady podnikatele
- **§99 - Bezpečnost, integrita a poskytování služeb za krizových stavů**
 - ◆ technicko-organizační pravidla
 - ◆ povinnost poskytovat přednostní přístup účastníkům krizové komunikace (integrováný záchranný systém) a možnost omezit nebo přerušit poskytování veřejně dostupné telefonní služby
 - ◆ povinnost informovat ČTÚ o ohrožení nebo narušení bezpečnosti a integrity své sítě a bezpečnosti služeb

1 TRESTNÍ ZÁKONÍK (1)

● §180 - Neoprávněné nakládání s osobními údaji

- ◆ Kdo, byť i z nedbalosti, neoprávněně zveřejní, sdělí, zpřístupní, jinak zpracovává nebo si přisvojí osobní údaje, které byly o jiném shromážděné v souvislosti s výkonem veřejné moci, a způsobí tím vážnou újmu na právech nebo oprávněných zájmech osoby, jíž se osobní údaje týkají, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti.
- ◆ Stejně bude potrestán, kdo, byť i z nedbalosti, poruší státem uloženou nebo uznanou povinnost mlčenlivosti tím, že neoprávněně zveřejní, sdělí nebo zpřístupní třetí osobě osobní údaje získané v souvislosti s výkonem svého povolání, zaměstnání nebo funkce, a způsobí tím vážnou újmu na právech nebo oprávněných zájmech osoby, jíž se osobní údaje týkají.

1 TRESTNÍ ZÁKONÍK (2)

● §182 - Porušení tajemství dopravovaných zpráv

◆ Kdo úmyslně poruší tajemství

- uzavřeného listu nebo jiné písemnosti při poskytování poštovní služby nebo přepravované jinou dopravní službou nebo dopravním zařízením,
- datové, textové, hlasové, zvukové či obrazové zprávy posílané prostřednictvím sítě elektronických komunikací a přiřaditelné k identifikovanému účastníku nebo uživateli, který zprávu přijímá, nebo
- neveřejného přenosu počítačových dat do počítačového systému, z něj nebo v jeho rámci, včetně elektromagnetického vyzařování z počítačového systému, přenášejícího taková počítačová data,

◆ bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

◆ Stejně bude potrestán, kdo v úmyslu způsobit jinému škodu nebo opatřit sobě nebo jinému neoprávněný prospěch

- prozradí tajemství, o němž se dozvěděl z písemnosti, telegramu, telefonního hovoru nebo přenosu prostřednictvím sítě elektronických komunikací, který nebyl určen jemu, nebo
- takového tajemství využije.

❶ TRESTNÍ ZÁKONÍK (3)

● § 183 - Porušení tajemství listin a jiných dokumentů uchovávaných v soukromí

- Kdo neoprávněně poruší tajemství listiny nebo jiné písemnosti, fotografie, filmu nebo jiného záznamu, počítačových dat anebo jiného dokumentu uchovávaného v soukromí jiného tím, že je zveřejní, zpřístupní třetí osobě nebo je jiným způsobem použije, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

1 TRESTNÍ ZÁKONÍK (4)

• § 230 - Neoprávněný přístup k počítačovému systému a nosiči informací

- Kdo překoná bezpečnostní opatření, a tím neoprávněně získá přístup k počítačovému systému nebo k jeho části, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.
- Kdo získá přístup k počítačovému systému nebo k nosiči informací a
 - neoprávněně užije data uložená v počítačovém systému nebo na nosiči informací,
 - data uložená v počítačovém systému nebo na nosiči informací neoprávněně vymaže nebo jinak zničí, poškodí, změní, potlačí, sníží jejich kvalitu nebo je učiní neupotřebitelnými,
 - padělá nebo pozmění data uložená v počítačovém systému nebo na nosiči informací tak, aby byla považována za pravá nebo podle nich bylo jednáno tak, jako by to byla data pravá, bez ohledu na to, zda jsou tato data přímo čitelná a srozumitelná, nebo
 - neoprávněně vloží data do počítačového systému nebo na nosič informací nebo učiní jiný zásah do programového nebo technického vybavení počítače nebo jiného technického zařízení pro zpracování dat,
- bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

1 TRESTNÍ ZÁKONÍK (5)

• § 231 - Opatření a přechovávání přístupového zařízení a hesla k počítačovému systému a jiných takových dat

- Kdo v úmyslu spáchat trestný čin porušení tajemství dopravovaných zpráv podle § 182 odst. 1 písm. b), c) nebo trestný čin neoprávněného přístupu k počítačovému systému a nosiči informací podle § 230 odst. 1, 2 vyrobí, uvede do oběhu, doveze, vyveze, proveze, nabízí, zprostředkuje, prodá nebo jinak zpřístupní, sobě nebo jinému opatří nebo přechovává
 - zařízení nebo jeho součást, postup, nástroj nebo jakýkoli jiný prostředek, včetně počítačového programu, vytvořený nebo přizpůsobený k neoprávněnému přístupu do sítě elektronických komunikací, k počítačovému systému nebo k jeho části, nebo
 - počítačové heslo, přístupový kód, data, postup nebo jakýkoli jiný podobný prostředek, pomocí něhož lze získat přístup k počítačovému systému nebo jeho části,
- bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok, propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty nebo zákazem činnosti.

1 TRESTNÍ ZÁKONÍK (6)

- **§ 232 - Poškození záznamu v počítačovém systému a na nosiči informací a zásah do vybavení počítače z nedbalosti**
 - ◆ Kdo z hrubé nedbalosti porušením povinnosti vyplývající ze zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uložené podle zákona nebo smluvně převzaté
 - data uložená v počítačovém systému nebo na nosiči informací zničí, poškodí, pozmění nebo učiní neupotřebitelnými, nebo
 - učiní zásah do technického nebo programového vybavení počítače nebo jiného technického zařízení pro zpracování dat,
 - ◆ a tím způsobí na cizím majetku značnou škodu, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

Děkuji Vám za pozornost.

Diskuse...

WEINHOLD LEGAL

Weinhold Legal, v.o.s.

Karlovo náměstí 10/2097

120 00 Praha 2

☎ 225 385 333

☎ 225 385 444

www.weinholdlegal.com

Mgr. Ing. Martin Lukáš

✉ Martin.Lukas@weinholdlegal.com

WEINHOLD LEGAL